

PAŽYMA Nr. NV-

2022-06-28

DOKUMENTAS PASIRAŠYTAS

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-22-1187 TAIS-22-5239(3)	DĖL NEĮGALIJŲ SOCIALINĖS INTEGRACIJOS ĮSTATYMO PAPILDYMO 16 ¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO 62 NR. XINP-1873		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2022-04-25	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (SADM)	Nesvarstyta	Svarstyti: ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis

DALYKINIS VERTINIMAS	Siūlomos pagrįstos priemonės, kurios padės išspręsti nustatytą problemą	Taip
	Siūlomas sprendimas pagrįstas įrodymais (duomenimis, faktine informacija)	Iš dalies
	Teisės akto projektas parengtas laikantis Vyriausybės darbo reglamento reikalavimų dėl derinimo subjektų, terminų, projekto lydimosios medžiagos	Taip
	Teisėkūros procesas buvo įtraukus, užtikrinant tinkamą suinteresuotų asmenų informavimą ir dalyvavimo sąlygas	Netaikyta
TEISINIS VERTINIMAS – TEISĖS GRUPĖS PASTABOS	☐ Esminės ☒ Vertinamojo / tikslinamojo pobūdžio ☐ Redakcinio pobūdžio ir (ar) teisės technikos ☐ Pastabų nėra	

PROJEKTO TIKSLAS	Pateikti Vyriausybės išvadą (iš esmės pritarti, tačiau pasiūlyti tobulinti) dėl Seimo narių (M. Ošmianskienės ir kt.) grupės pasiūlymo savivaldybių administracijose įteisinti savivaldybės neįgaliųjų reikalų koordinatoriaus pareigybę.
SPRENDŽIAMA PROBLEMA	Seimo nariai siūlo (nuo 2023-01-01): <ul style="list-style-type: none">JT neįgaliųjų teisių konvencijoje, ES ir LR teisės aktuose numatytų neįgaliųjų teisių įgyvendinimui užtikrinti kiekvienoje savivaldybės administracijoje įsteigti neįgaliųjų reikalų koordinatoriaus pareigybę (Kordinatorius – valstybės tarnautojas tiesiogiai pavaldus savivaldybės administracijos direktoriui, jo pareigybės tipinį aprašymą tvirtina SADM).Koordinatorius vykdo šias funkcijas:<ul style="list-style-type: none">– rengia ir įgyvendina savivaldybės neįgaliųjų socialinės integracijos politikos programas ir priemones;– teikia išvadas dėl savivaldybės teisės aktų atitikties JT neįgaliųjų teisių konvencijai, Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymui ir kt.;– užtikrina ir koordinuoja, kad savivaldybėje būtų vykdoma statinių naudojimo priežiūra dėl atitikties reikalavimams, susijusiems su aplinkos pritaikymu neįgaliųjų poreikiams;– tiesiogiai konsultuoja neįgaliuosius ir koordinuoja jų prašymų, skundų nagrinėjimą;– organizuoja statistinių duomenų apie savivaldybėje gyvenančius neįgaliuosius, jiems reikalingas paslaugas rinkimą ir apdorojimą;– kartą per metus pristato savivaldybės tarybai ataskaitą apie neįgaliųjų socialinės integracijos politikos įgyvendinimą ir kt.

POREIKĮ KEISTI REGULIAVIMĄ INDIKUOJANTYS SUBJEKTAI IR (AR) ŠALTINIAI	DUOMENYS / ĮRODYMAI
✓ Seime registruotas teisės akto projektas ✓ Europos Komisijos 2021-2030 m. neįgaliųjų teisių	Įstatymo projekto rengėjų teigimu, dabartinis neįgaliųjų teisių mechanizmas, kuris vykdomas centralizuotu lygiu per Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybą (LGKT), nėra efektyvus. LGKT tarnyba neturi teritorinių padalinių, kurie leistų greitai ir efektyviai reaguoti į pažeidimus. LGKT kompetencija siejama su jau padarytų pažeidimų konstatavimu, bet ne su prevencija. Nėra užtikrinamas vienodas neįgaliųjų teisių ir

strategija ✓ Suinteresuotų grupių interesai	interesų apsaugos lygis skirtingose savivaldybėse. • Europos Komisija 2021 m. kovo mėn. yra patvirtinusi 2021-2030 m. neįgaliųjų teisių strategiją, kurioje visos ES institucijos, kitos įstaigos ir agentūros raginamos paskirti su negalia susijusių strategijų koordinatorius.
--	--

SIŪLOMOS PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Rengėjų pasiūlyta Vyriausybės pozicija dėl Įstatymo projekto, iš esmės laikytina tinkama. Pateikiant taiklius argumentus, siūloma Įstatymo projektą tikslinti, siekiant užtikrinti Seimo narių pasiūlytos priemonės taiklumą ir efektyvų jos įgyvendinimą.

Tačiau teikime pasigendama aiškesnės argumentacijos ir pagrindimo, kodėl rengėjai siūlo Koordinatoriaus funkcijas priskirti ne savarankiškosioms savivaldybių funkcijoms, bet valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms).

Projekte siūloma pritarti Įstatymo projektui, bet pasiūlyti Seimui jį tobulinti:

- 1) Koordinatoriaus funkcijas priskirti valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms.
- 2) Atsisakyti Įstatymo projekte Koordinatoriaus funkcijų išvardijimo, numatant tik steigiamos Koordinatoriaus pareigybės paskirtį. Nes funkcijas nustačius įstatyme būtų nepripažįstama Valstybės tarnybos ir Vietos savivaldos įstatymuose nustatyta savivaldybės administracijos direktoriaus funkcija tvirtinti savivaldybės administracijos valstybės tarnautojų pareigybių aprašymus, taip pat sukuriamą situaciją, kai tam tikra tarnautojo funkcija galėtų būti keičiama ar papildoma tik keičiant įstatymą.
- 3) Valstybės biudžete numatyti lėšas, reikalingas Koordinatoriaus funkcijai vykdyti.

SPRENDIMO ĮGYVENDINIMO KAŠTAI

Projekte rengėjai yra pasiūlę Seimui valstybės biudžete numatyti lėšas, reikalingas Koordinatoriaus funkcijoms vykdyti, tačiau nėra nurodę papildomų lėšų poreikio (preliminarius skaičiavimus savivaldybių biudžetams yra pateikę Seimo nariai Įstatymo projekto aiškinamajame rašte). Svarstytina, ar informacijos apie papildomų valstybės biudžeto lėšų (įskaitant ir lėšas organizacinėms priemonėms) poreikį rengėjams nereikėtų patikslinti ir jos nurodyti projekte. Juo labiau, kad rengėjai siūlo šias pareigybes steigti valstybės biudžeto lėšomis ir Koordinatoriaus funkcijas priskirti valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms.

Papildomų lėšų poreikis	Seimo nariai Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodo, kad iš savivaldybių biudžetų Koordinatoriaus pareigybių darbo užmokesčiui per metus reikėtų apie 1,5 mln. Eur (60 pareigybių, kai darbo užmokestis neatskaičius mokesčių – apie 2000 Eur). Kitų papildomų išlaidų nenumatoma, nes Koordinatoriui nebus reikalingos papildomos patalpos – darbo funkcijas jis atliks savivaldybių administracijų patalpose.
-------------------------	--

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Dėl projekto pobūdžio (teikiama Vyriausybės išvada dėl Seime svarstomo Įstatymo projekto) viešosios konsultacijos nevykdytos.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektas be pastabų suderintas su Neįgaliųjų reikalų departamentu, patikslintas pagal VRM pastabas.

Dėl TM, FM ir Lietuvos savivaldybių asociacijos pastabų, į kurias neatsižvelgta, teikiama derinimo pažyma.

Siūloma rengėjams pakartotinai įvertinti TM pastabas, o FM ir Lietuvos savivaldybių asociacijos pastabas, į kurias neatsižvelgta, aptarti tarpinstituciniame pasitarime.

Likusios nesuderintos pastabos ir pasiūlymai	<p>TM: valstybės tarnautojų pareigybės yra skirstomos į grupes, nurodytas Valstybės tarnybos įstatyme. Koordinatoriaus pareigybė jame nenumatyta, todėl siūloma tikslinti Valstybės tarnybos įstatymą. Atitinkamai nėra aišku, koks būtų šio valstybės tarnautojo pareiginės algos koeficientas (Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad tarnautojų darbo užmokestis turi būti nustatomas įstatymu, ne ministro įsakymu). Be to, pagal Valstybės tarnybos įstatymą valstybės tarnautojų pareigybės aprašomos vadovaujantis Vyriausybės nustatyta metodika, todėl būtų neaiškus siūlomo reguliavimo santykis su SADM tvirtinamu tipiniu Koordinatoriaus pareigybės aprašymu (<i>SADM: Koordinatoriaus pareigybė neturėtų būti tapatinama su Valstybės tarnybos įstatyme nustatytomis pareigybių grupėmis ar pareigybėmis, nes šios pareigybės pavadinimas yra struktūrinė pareigybės dalis, sudaryta iš universaliai apibrėžtų užduočių, kurios apima daugiau nei vieną pareigybę (pvz., koordinatorius, proceso vadybininkas).</i>).</p> <p>FM: kadangi Įstatymo projekto įgyvendinimui reikės papildomų lėšų, o finansinių galimybių priimti naujus ilgalaikius įsipareigojimus nėra, siūloma Seimui pasiūlyti kol kas</p>
--	--

	<p>jo nesvarstyti. Klausimas turtų būti svarstomas ir sprendimas priimtas Ministro Pirmininko, finansų ministro bei socialinės apsaugos ir darbo ministro pasitarime dėl 2023-2025 m. valstybės biudžeto asignavimų sumų (<i>SADM: lėšų poreikis nėra didelis. Informacija apie Įstatymo projekto įgyvendinimui reikalingas lėšas 2023-2025 m. yra įtraukta į FM pateiktą informaciją ir yra siūloma ją aptarti minėtame Ministro Pirmininko ir ministrų pasitarime</i>).</p> <p><u>LSA</u>: svarstyti galimybę steigiant Koordinatoriaus pareigybę atsižvelgti į savivaldybės gyventojų ir neįgaliųjų skaičių (<i>SADM: siūlytina savivaldybėms, įvertinus poreikį, steigti papildomas pareigybės, joms išlaikyti reikalingas lėšas numatant savivaldybių biudžetuose</i>).</p>
--	--

PAŽYMĄ PARENGĖ	Daiva Buivydaite-Garbštienė
	Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupė, patarėja